

ANTIPAS HEROUT

"Antipas, My getroue getuie" (Op 2:13)

No.1

~ ~ ~

WAT ELKE CHRISTEN MÓÉT WEET

'n Bespreking van Romeine 8:28-30

Nico van der Walt

FONDAMENTSTONE VAN DIE GELOOF

Dis opvallend dat die apostel Paulus, as hy vir die gemeentes bid, soos klokslag vir Geesgewerkte begrip en geheiligde kennis bid (Ef 1:17-18; Fil 1:9-10; Kol 1:9-10). En as hy ná die fundamentele lering van die eerste elf hoofstukke, in Romeine 12 begin met sy praktiese oproepe, "op grond van die groot ontferming van God", beklemtoon hy onmiddellik die absolute noodsaaklikheid van waarheidsbegrip vir 'n lewe wat God behaag (Rom 12:2). 'Ware waarheid' is nie 'n randsaak nie, dit is lewensbelangrik vir 'n godvrugtige lewe en ware kerkwees. Dit is waarom die apostels, naas sonde, niks met meer felheid weerstaan het as dwaalleer nie.

Die Skrifgedeelte onder ons vergrootglas begin dus uiters betekenisvol: "**Ons weet ...**". Hy aanvaar elke Christen weet en verstaan die dinge waarvan hy praat. En inderdaad is die waarhede wat in ekstrakvorm in hierdie drie verse saamgeknop is, deel van die ABC van die Christelike geloof - nie omdat dit so maklik is nie, maar omdat dit so fundamenteel is. Hy in wie se hart dit gegraveer is, het greep op van die belangrikste hoekpenne van God se heilsopenbaring. Hy het 'n lopersleutel wat een na die ander Skrifgedeelte oopsluit. Hy het 'n kompas wat keer op keer koers gee deur die doolhof van hedendaagse leringe. Hy het 'n onuitputlike bron van innerlike sekuriteit, vrede en vreugde wat hom deur 'n duisend storms dra.

Dr. Martyn Lloyd-Jones sê oor hierdie verse: "We are considering here one of the most remarkable statements that even this apostle ever made. It is also one of the most comforting statements in the whole range of Scripture. We are surely entitled to say that in respect of the statement of exalted doctrine there is really nothing higher than this. Here is ultimate doctrine." (The Final Perseverance of the Saints, p.159). Hy gaan dan voort en wy 208 bladsye aan die behandeling van verse 28-30 (17 van sy preke op skrif).

DIE KONTEKS

In hierdie hoofstuk wil die apostel diegene wat deur geloof geregverdig is, verseker van hulle uiteindelijke redding. Al is daar dus nog baie worstelinge met sonde (7:7 e.vv.) en baie lyding (8:17 e.vv.), moet hulle weet dat die almagtige en ewig-soewereine God self onfeilbaar besig is om hulle verlossing in hulle uit te werk. Daar is dus hoegenaamd niks wat hulle tot in ewigheid van Sy liefde kan skei nie. Hierin, in die finale analise, lê hulle sekuriteit - en nie in hulle eie vermoëns nie.

Dit is waarom Paulus, wanneer hy in v. 28-30 vyf van die hoofelemente van die reddingsproses noem

(hieronder een vir een handel), hom beperk tot dinge wat God alléén doen. [Daar is uiteraard ook elemente van die reddingsproses waarby die mens wel aktief betrokke is (soos geloof, bekering, heiligmaking, volharding). Maar daarin is op sigself geen grond vir sekuriteit te vind nie, aangesien dit vanweë die mens se betrokkenheid altyd gebrekkig en feilbaar is. Gevolglik werk die apostel nie nou daarmee nie. Nadat hy egter die spyker van 'die groot ontferming van God' behoorlik ingeslaan het, laat hy wel vanaf Hoofstuk 12 die aksent op die mens se verantwoordelikheid en rol val.]

STAP VIR STAP DEUR DIE VERSE

' Die gelowige se hele lewe, "**alles**", moet gesien word in die lig van wat die apostel hier sê. Dit geld dus alles wat or sy pad kom, sonder uitsondering - ook die lyding en gebrokenheid (v. 17 e.vv.) wat sy lewe nou nog kenmerk.

' Die Grieks van "**ten goede meewerk**" dui op 'n samewerking 'na die goeie toe'. Wat is hierdie goeie? Vers 29 is duidelik: *gelykvormigheid aan die beeld van die Seun* (Vgl. Heb 2:10 e.vv.). God is besig om vir Homself 'n huisgesin te skep en Hy gebruik alle lewensomstandighede en -gebeure as instrumente in die proses. Daar is dus planmatigheid, koers, bestemming in die lewe van elkeen wat deel het aan hierdie proses! En vanuit die konteks (v. 31 e.vv.) is dit duidelik dat die Here God self sal toesien dat dit uiteindelik volmaak-suksesvol uitwerk.

' Maar dit geld nie van alle mense nie. Dit is net waar van diegene wat (vir) "**God liefhet**".
Wat beteken dit om Hom lief te hê? Hoe kom dit tot uitdrukking? 1Joh 5:3 gee die antwoord: liefde vir God is om Sy gebooe te bewaar. En om Jesus lief te hê, beteken ook presies dieselfde (Joh 14:21, 23-24; 15:9-10).

' Waarom het net sekere mense Hom lief? Omdat hulle "**volgens Sy besluit geroep**" is! Hier is géén sprake van menslike inisiatief, willekeur of meriete nie. Agter diegene wie se lewens gekenmerk word deur innige verlanse, inspanning, worsteling en transe om hulle liefde vir die Here in gehoorsaamheid tot uitdrukking te bring, sit die uitverkiesende en herskeppende genade van 'n soewereine God.

' Vers 29 begin met "**want**" (Gr.). Hy motiveer dus sy stelling in die vorige vers. Waarom is v. 28 van hulle waar? Omdat hulle opgeneem is in God se ewige verlossingsplan! En oor hierdie plan gaan die apostel nou in v. 29-30 wonderlike dinge sê.

' Die mense van wie hier gepraat word, is "**vantevore geken**" (die NAV se "*lank tevore verkies*" is 'n parafrase, maar teologies in orde). Die idee is nie dat God vooraf bloot van hulle geweet het nie, maar dat Hy hulle liefgehad het en hulle dus uitgekies het - dat Hy 'Sy hart op hulle gesit het'.

'Om te ken' dui in die Bybel ten diepste op liefhê, eerder as op verstandelike kennis. [Gen 4:1: "*die mens het sy vrou, Eva, bekén*"]. Ander gedeeltes waarin dit duidelik blyk, is o.m. Eks 2:25; Amos 3:2; Jer 1:5; Matt 7:22-23 (Jesus sê nie Hy het nie van hulle geweet nie; Hy het juis 'te veel' van hulle geweet); 1Kor 8:3; 2Tim 2:19. Vgl. Joh 17:3.

Die bepaalde begrip, 'vooraf ken', word ook op vier ander plekke in die N.T. met God as subjek gebruik: Hand 2:23 en 1Pet 1:20 (Jesus Christus as objek); Rom 11:2 (Jode as objek); 1Pet 1:2 (uitverkorenes as objek). Duidelik beteken dit meer as om bloot vooraf van iets of iemand kennis te dra - dit dui op liefhê, op verkiesing.

' Nie alleen het God hierdie mense lief nie, Hy het hulle ook "**verordineer**" of "**bestem**". Hy het dus 'n plan met hulle. Die Engelse *predestine* (NIV) vat die idee goed vas: om 'n 'destinasie' of bestemming vooraf vas te maak.

Hierdie eindbestemming word dan eksplisiet deur die apostel genoem: "*om gelykvormig te wees aan die beeld van Sy Seun*".

' Tydens hulle lewe word hulle dan deur God "**geroep**". Hoewel die Bybel soms van 'n 'algemene roeping' praat as dit verwys na die Evangelie-uitnodiging wat tot alle mense gerig word (vgl. Matt 20:16; 22:14), dui 'roeping' in die Nuwe Testament meestal, soos ook hier, op 'effektiewe roeping'. Dit is God se skeppende en lewendmakende spreke wat die wedergeboorte in 'n sondaar bewerkstellig en hom so uit sy geestelike dood opwek tot die ewige lewe in Christus. Presies hier begin die toepassing, die verwerkliking van redding in 'n sondaar se lewe. Só skep God immers altyd - deur sy gesagvolle spreke.

Reeds in Gen 1 kom dit nege maal soos 'n refrein: "God het gesê: Laat ... ". Vgl. ook Rom 4:17.

Ander Skrifgedeeltes waar 'roeping' so gebruik word, is o.a.: Rom 1:6-7; 1Kor 1:9,26; Gal 1:15; Ef 1:18; Fil 3:14; 2Tim 1:8-9; Heb 3:1; 2Pet 1:10.

Hierdie lewendmakende werk van God geskied, wanneer en soos dit Hom behaag, deur die verkondiging van die Evangelie (Rom 1:16; 10:13-15; 1Kor 1:21; 2Tess 2:14). Die 'effektiewe roeping' werk dus deur die 'algemene roeping' - deur die lewende (1Pet 1:23) waarheidsword (Jak 1:18).

' Geestelik lewend gemaak, stel hierdie mense nou hulle geloofsvertroue in Christus en word hulle deur God "**geregverdig**" (die NAV se "*vrygespreek*") laat nie reg geskied aan die ryk en positiewe inhoud van hierdie begrip nie, soos hieronder sal blyk).

Regverdiging (ook regverdigmaking genoem) moet gesien word teen die agtergrond van die feit dat die gevalle mens 'n *dubbele* probleem voor God het. 'n 'Dubbelkuur' is dus nodig om 'n sondaar te red. Enersyds moet die vloek van sy skuld voor God uitgedelg word; andersyds moet sy onvermoë om God te behaag, aangespreek word.

Regverdiging is dus 'n *dubbele juridiese uitspraak van God* t.o.v. alle mense wat waarlik in Christus as Saligmaker glo. [As uitvloeisel van God se lewendmakende roeping, is selfs hierdie geloof 'n gawe van Hom (Ef 2:8-9; Fil 1:29; 2Pet 1:1)]. Agter hierdie uitspraak lê die beginsels van *plaasvervanging* en *toerekening* (Vgl. Rom 4 en 5). Die Seun van God, as Hoof van die nuwe mensheid, het in die plek van God se uitverkorenes kom staan. *Negatief* is hulle sondeskuld aan Hom toegereken, 'teen Sy rekening afgeskryf'. Hy is dus met hulle skuld 'gedebiteer'. Dit is egter nie al nie! *Positief* word Sy onuitputlike rykdom (Sy volmaakte geregtigheid, Sy gehoorsaamheid aan die Vader) aan hulle toegereken, 'na hulle rekening oorgeboek'. Hulle word dus met Sy gehoorsaamheid 'gekrediteer'. Regverdiging is iets wat 'in God se boeke' gebeur!

As God hierdie opgestapelde sondeskuld aan Sy Seun straf, sterf Hy daaronder - maar in die proses bewerkstellig Hy vrypraak vir sondaars, sodat hulle onskuldig voor God staan (Matt 20:28; Rom 3:25; 2Kor 5:21; Gal 3:13; Kol 2:13-15; 1Tim 2:5-6; 1Pet 2:24). Dis egter net die helfte van die wonder van regverdiging. Christus se toegerekende geregtigheid maak óók dat hulle in God se boeke die status het van mense wat Sy wet volkome gehoorsaam het (Rom 1:16-17; 3:21-28; 8:33-34; 10:3-4; Fil 3:9) - en wat, as sulks, kwalifiseer vir die ewige lewe!

Jesus se *passiewe gehoorsaamheid* red sondaars dus van die *ewige verdoemenis*; en Sy *aktiewe gehoorsaamheid* verwerf vir hulle die *ewige saligheid*.

' Uiteindelik word hierdie mense dan deur God "**verheerlik**". Dit verwys na die opstanding uit die dood, wanneer hulle verlossing in Christus tot volmaakte afronding sal kom. Die lang proses van redding kulmineer dan in volkome gelykvormigheid aan die beeld van die Seun (vgl. 1Joh 3:2-3).

Die 'profetiese verlede tyd' word, soos hier, gebruik om te beklemtoon dat iets, hoewel dit nog nie plaasgevind het nie, in God se ewige raadsplan vasgelê is en daarom verseker sal gebeur. Só seker sal dit gebeur, dat dit so goed as reeds gebeur het.

TEOLOGIESE IMPLIKASIES

' Paulus se sinsbou maak dit duidelik dat hierdie vyf elemente van verlossing soos die *skakels van 'n onbreekbare ketting* is: diegene vir wie God vantevore geken het, hulle (en nét hulle, maar inderdaad hulle álmal) word vantevore verordineer; en hulle wat vantevore verordineer is, hulle (en nét hulle, maar inderdaad hulle álmal) word geroep, ens. Hieruit volg 'n paar waarhede van onberekenbare teologiese belang - waarhede wat orals in die Skrif geleer word.

' As God Drie-enig 'n mens verlos, is dit iets wat *Hý alléén soewerein inisiëer en deurvoer*. Soos reeds gesê, is daar wel elemente in 'n persoon se verlossing waarby hy volledig betrokke is, maar hierdie vyf handeling van God vorm die raamwerk waarbinne al die res plaasvind.

' In God se verlossingswerk gaan dit om *spesifieke mense*.

' 'n Uitverkorene se verlossing is 'n *ewige verlossing*: dit strek vanuit die ewige verlede en vloei in die ewige toekoms in.

' So 'n verlossing is *onverbreekbaar geïntegreerd*: as jy dit hoegenaamd ontvang, ontvang jy alles, sonder uitsondering. Met 'alles' word al die elemente van die 'heilsorde' bedoel: uitverkiesing (as 'n

sambreelterm), roeping en wedergeboorte, geloof en bekering, regverdigmaking, aanneming, heiligmaking, volharding en heerlikmaking. Om dit in Engels te stel: *"It is a package deal - if you have it at all, you have it all!"*

TWEE SOORTE WAARHEID

' Seersekerlik *beleef* ons die realiteite van ons eie geloofsluwe en van wat om ons aangaan meestal anders. Ware gelowiges is pynlik bewus van die gebrokenheid van hulle lewens en van die stryd om op die pad te volhard. En as ons om ons kyk, hoe mense links en regs 'tot bekering kom', net om na verloop van tyd weer terug te val in wêreldgelykvormigheid - dan maak die gelykenis van die saaiër veel meer sin as die verse waarna ons kyk.

Dit is uiters belangrik om te begryp dat Skrifwaarheid op twee vlakke aan ons gegee word. Enersyds is daar '*belewingswaarheid*' - soos ons dit beleef. Andersyds is daar '*wesenswaarheid*' - dit wat regtig 'agter God se skerms gebeur'. En hoewel lg. dikwels strydig met die gelowige se beleving is, aanvaar hy dit in die geloof, wetende dat die twee vlakke van waarheid mekaar nie uitsluit nie - omdat beide deur die Heilige Gees geopenbaar is.

'n Alledaagse voorbeeld mag help. As ons sê, 'die son gaan onder', is dit 'n belewingswaarheid. Tog weet ons 'die storie agter die storie', die wesenswaarheid, is eintlik dat die aardbol roteer en die horison tussen my en die son inskuif.

Die gelykenis van die saaiër is belewingswaarheid; Rom 8:28-30 is wesenswaarheid. Trouens, die eerste elf hoofstukke van Romeine (soos ook die eerste gedeeltes van die meeste van sy ander briewe) is grootliks wesenswaarheid. Dis die wonderlike geheimenisse van God se raadsplan en heil wat Hy met Sy kinders deel om hulle tot oorstelpte aanbidding te dring en tot dankbare gehoorsaamheid te bemoedig.

Waarom sukkel Christene tog so om God se openbaring oor Sy uitverkiesingsliefde te glo? Ander wesenswaarhede, dikwels op dieselfde bladsy geskryf en wat eweneens net in geloof aangeneem kan word (soos dat God hulle regverdig verklaar op grond van Sy Seun se Middelaarswerk), aanvaar hulle dan sondermeer!

PASTORALE EFFEKTE

' Sodra 'n gelowige die geïntegreerdheid van God se verlossingsplan begryp, dit werklik in die geloof aanneem en vir homself toe-eien, bring dit 'n innerlike sekuriteit, vreugde en dankbaarheid wat geen geld kan koop nie.

Hy (of sy) weet dat die voortgang en ontwikkeling van sy lewe veilig verpak is in God se ewige en onfrustreerbare raadsplan. Rom 8:31-39 word dan vir hom nie net objektiewe waarheid nie, maar inderdaad belewingswerklikheid. Níks, dit weet hy, kan hom van God se liefde skei nie!

Hierdie vertroostende waarheid maak mens vry om die Here te dien op die enigste manier wat Hom behaag - in dankbare vrede en liefdesvertroue volgens Sy wil, soos duidelik in die Bybel beskryf.

Soveel Christene is gedurig rampagtig op soek na 'die Here se wil' (gewoonlik buite die Skrif om), omdat hulle bang is hulle sal 'God se wil vir hul lewens' mis en teëspoed kry as hulle nie in die 'sentrum van God se wil', die 'veiligste plek', bly nie. Watter vrymaking hou gelowige omhelsing van Rom 8:28-30 nie vir hulle in nie!

Maar, mag sommige nou wonder, sal dit nie 'n traak-my-nie-agtigheid oor gehoorsaamheid en volharding veroorsaak nie? Sal mense nie dan maar terugsit in die waan dat God alles moet doen nie?

Die ervaring van derduisende deur die eeue is presies die teenoorgestelde. Waarhede soos dié van ons verse sus nie wáre gelowiges nie, dit *lanseer hulle!* Dis immers waarom die Heilige Gees dit geopenbaar het. Baseer die apostel sy oproep tot heilige toewyding aan die Here nie júis op "*die groot ontferming van God*" nie? Is 'vernuwing van denke' nie júis die sleutel tot 'n lewe volgens God se wil nie? (Rom 12:1-2)

Leser, het jy die Here waarlik lief? Bevestig jou lewe van daaglikse, intelligente, bewustelike en verantwoordelike gehoorsaamheid dit? Werk jy jou eie heil uit - "*met vrees en bewing*"? Weet dan, dis omdat God in jou "*werk om te wil sowel as om te werk na Sy welbehae*" (Fil 2:12-13). En Hy doen dit, omdat Hy jou van ewigheid af liefhet en sal toesien dat jy in gelykvormigheid aan die beeld van Sy Seun tot in ewigheid deel van Sy huisgesin sal wees!

Dien dan die Here met 'n onverdeelde hart!

È

Die doel van **Antipas Herout** is om Bybelse lering in die vorm van kort, bevatlike studiestukke gratis beskikbaar te stel, ten einde begrip van en geloof in die Godgesentreerde beginsels van die Woord so wyd as moontlik te bevorder. Hierdie lewensbelangrike waarhede is kernagtig en uitnemend geformuleer in die groot belydenisskrifte wat ontspring het uit die sestiende-eeuse Reformasie en is gebaseer op die fundamentele geloofsvertreppunte: *die Skrif alleen, genade alleen, Christus alleen, geloof alleen, die eer van God alleen.*

As u graag die Herout so ongeveer elke 6 weke gratis wil ontvang – per slakkepos of per e-pos – stuur u naam, telefoonnommer en tersaaklike adres aan ons verspreidings- en redaksionele kantoor en meld of u dit per slakkepos of e-pos wil ontvang.

Antipas Herout, Posbus 12371, Queenswood, 0121; T & F : (012) 329 3012
nico.vanderwalt@reformed.org.za

Al ons lektuur, asook ander inligting, is beskikbaar op ons webwerf
<http://www.reformed.org.za>

UITGEWERS

Antipas Lektuur

Posbus 263435, Drie Riviere, 1935
Tel (016) 428 2429 of (016) 423 3391

Nico van der Walt is 'n gemeentepastor en leraar in Pretoria. Hy onderskryf die histories-gerespekteerde en internasionaal-erkende 1689 Baptiste Belydenis – soos meeste reformatoriese (gereformeerde) Baptiste oor die wêreld, asook die Belydenisskrif en Kernwaardes van Sola 5, 'n assosiasie van Godgesentreerde evangeliese gelowiges in Suider-Afrika.

Dit staan enigeen vry om die inhoud van hierdie Herout met of sonder erkenning te gebruik. Die skrywer het immers self baie hulp by andere gekry. Hy glo dis 'n suiwer uiteensetting van Skrifopenbaring, en sy hartstog is om die waarheidsewangelie so wyd moontlik te versprei, nie om dit te kniehalter nie.

Indien u waardering het vir die Herout, help ons asseblief om sy boodskap wyer uit te dra. Stel dit aan andere bekend, moedig hulle aan om in te teken, of stuur vir ons name en adresse van mense van wie u glo dat hulle die Herout sal waardeer. Ons stuur met graagte 'n eenmalige bekendstelling aan diesulkes, maar plaas hulle name slegs op ons versendinglys indien hulle self daarom vra.